

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Helse- og omsorgskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

22/5010-

17. januar 2023

Dok 8:68 S (2022-2023) Representantforslag om økt satsing på kvinnehelse

Jeg viser til brev fra Stortingets helse- og omsorgskomiteé av 16.12.2022 hvor komitéen ber om vurdering av representantforslag 68 S (2022-2023) fra Lan Marie Nguyen Berg og Kristoffer Robin Haug om økt satsing på kvinnehelse. Representantene fremmer tre forslag:

- 1. Stortinget ber regjeringen sette av flere friske midler til et forskningsprogram om kvinnehelse i Forskningsrådet.*
- 2. Stortinget ber regjeringen opprette et nasjonalt kunnskaps-, kompetanse- og behandlingssenter for alvorlig endometriose og adenomyose, samt et pakkeforløp for diagnose og behandling.*
- 3. Stortinget ber regjeringen etablere «kvinnehelseportalen.no» for å formidle kunnskap som ellers kan være vanskelig tilgjengelig. Ansvar for opprettelsen bør ligge hos Kilden kjønnsforskning, og midlene må øremerkes og gå til Norges forskningsråd.*

Som forslagsstillerne er inne på, legges en NOU om kvinnehelse og helse i et kjønnsperspektiv fram i mars i år. Jeg forventer at NOUen vil gi et helhetlig og oppdatert kunnskapsgrunnlag om kvinnehelse. Mandatet sier at utvalget bør komme med anbefalinger om noen prioriterte innsatsområder og tiltak som er relevante for regjeringens strategi for kvinnehelse.

Etter min vurdering trenger vi oppdatert kunnskap for å gjøre riktige prioriteringer både innen forskning og om forebygging og behandling av kvinners helse. Regjeringen vil derfor benytte NOUen som et viktig grunnlag i arbeidet med regjeringens kvinnehelsestrategi, som vi vil starte arbeidet med etter at NOUen er lagt fram.

Innen noen områder foreligger det utredninger som er et grunnlag for beslutninger om endringer i tilbudet til befolkningen. Helsedirektoratet la i juni 2022 fram en rapport om endometriose og adenomyose, utarbeidet i samarbeid med fagpersoner og brukere.

Sentrale anbefalinger var å opprette en nasjonal kompetansetjeneste, utarbeide nasjonale retningslinjer, sentralisering av avansert endometriosekirurgi og etablering av endometrioseteam. Disse anbefalingene dekker i stor grad representantforslagets punkt 2, og vil bli fulgt opp av Helsedirektoratet og de regionale helseforetakene i 2023.

Utredningen tilsier at det ikke er behov for et «pakkeforløp», slik representantene foreslår. Helsedirektoratet mener at de foreslåtte tiltakene vil gi et bedre grunnlag for å forbedre helsetjenestetilbudet. Et nasjonalt pasientforløp eller «pakkeforløp» ville ha som formål å gi raskere og bedre diagnostikk, behandling og oppfølging av pasienter med endometriose og adenomyose.

Helsedirektoratet foreslår andre virkemidler med samme formål og disse vil bli fulgt opp av de regionale helseforetakene og Helsedirektoratet. Jeg vil derfor fraråde at Stortinget fatter vedtak om også å starte et omfattende og tidkrevende arbeid med nasjonalt pasientforløp/pakkeforløp.

Jeg er enig med forslagsstillerne i at vi må vurdere nye og bedre måter å formidle kvalitetssikret kunnskap om kvinnehelse. Helsedirektoratet skal vurdere hvordan vi kan tilgjengeliggjøre informasjon om endometriose på for eksempel på ung.no, helsenorge.no eller andre eksisterende plattformer. Jeg forventer at Kvinnehelseutvalget vil gi sin vurdeirng av hvordan viktige temaer innen kvinnehelse kan samles og formidles gjennom eksisterende eller nye plattformer.

Jeg anbefaler derfor ikke at Stortinget på dette tidspunkt tar stilling til på hvilken måte slik kunnskap skal formidles, hvem som skal ha ansvar for tiltaket eller hvordan det skal finansieres.

Representantene foreslår også å etablere et forskningsprogram om kvinnehelse. Jeg deler representantenes syn på behovet for forskning om kvinners helse.

I regjeringens Langtidsplan for forskning og høyere utdanning, som ble lagt frem for Stortinget i oktober 2022, er helse foreslått som et nytt prioritert område. Det blir foreslått en satsing på forskning om kjønnsforskjeller i helse, med et særlig fokus på kvinnehelse.

Helse- og omsorgsdepartementet har siden 2004 øremerket forskningsmidler til en strategisk satsing om kvinners helse i Norges forskningsråd. I 2023 er denne satsingen på i overkant av 20 mill. kroner. Det er altså allerede en strategisk satsing på kvinners helse og helse i et kjønnsperspektiv gjennom Forskningsrådet.

I tillegg til satsingen i Forskningsrådet får Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning ved Oslo universitetssykehus en bevilgning på ca 15,5 mill. kroner i 2023. Senteret har et særskilt ansvar for forskning om kvinners helse, og for å sikre kompetanseoppbygging og kompetansespredning i hele landet. Basisfinansieringen på 15,5 mill kr gir senteret et godt grunnlag for å søke om konkurranseutsatte forskningsmidler fra helseregionene, Forskningsrådet og EUs forsknings- og innovasjonsprogram, Horisont Europa.

Med hilsen

Ingvild Kjerkol